

Asia: VN/27386/2023-VNK-31

Luonnos valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismien torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä

Tarkentavat kysymykset

Millaista sidosryhmäyhteistyötä tulisi tehdä toimeenpanon aikana (yhteistyötahot, yhteistyön muoto ja fokus)?

Yhteistyötä tulisi tehdä laajasti aiheen parissa työskentelevien tahojen kanssa, kuten toimenpideohjelmassa asiallisesti todetaankin. On myös huolehdittava, että yhteistyön osapuolilla on riittävät resurssit edistää asiaa, etteivät yhteistyö ja toimenpiteet kuivu kokoon resurssien puutteessa. Tämä koskee niin viranomaistoimijoita kuin kansalaisyhteiskuntaakin. Ilman resursseja monet kirjaukset jäävät vain toiveiksi. Osin jo toimeenpannut ja tälle hallituskaudelle suunnitellut leikkaukset vaikeuttavat usein jo valmiiksi erittäin niukoilla resursseilla toimivien organisaatioiden mahdollisuuksia täysimittaisesti toteuttaa tehtäviään.

Miten ja missä toimenpiteissä risteävän ja moniperusteisen syrjinnän torjuminen tulisi erityisesti huomioida?

Sukupuolinäkökulma on olennainen pitää mukana kaikissa toimenpiteissä, sillä naiset ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat ihmiset ovat alttiimpia monille syrjinnän muodoille. Väkivallan torjunnassa sukupuolinäkökulma on erityisen olennainen jotta näkyväksi tulee myös esimerkiksi kunniaan liittyvä väkivalta, jota tyypillisesti kohtaavat naiset ja tytöt.

Mitä sellaisia toimenpiteitä toimenpideohjelmasta puuttuu, joita valtioneuvoston yhdenvertaisuustiedonannon puitteissa pitäisi mielestäsi edistää?

Pidämme ohjelmaan kirjattua antisemitismiin puuttumista erittäin tärkeänä, mutta samaan aikaan haluamme nostaa huomion siihen, että ohjelmasta puuttuvat muut samankaltaiset ilmiöt, kuten islamofobia kokonaan, vaikka ilmiöt ovat usein rinnakkaisia.

Maalittamisen säätäminen erikseen kriminalisoitavaksi on tärkeä toimi erityisesti rasismia kohtaavien naisten yhteiskunnallisen osallistumisen turvaamiseksi.

On huolestuttavaa, että toimenpideohjelmassa viitataan rahoitukseen, jota OPH jakaa täydennyskoulutuksen toteuttamiseen kun samaan aikaan OPH:sta on kerrottu, että tällaista rahoitusta ei ole enää todennäköisesti vuoden 2024 jälkeen saatavissa ja jo vuodelle 2024 annettu määräraha oli aiempaa pienempi. On vaikea nähdä, että niukkenevilla tai kokonaan leikatuilla resursseilla olisi mahdollista toteuttaa toimenpideohjelman sinänsä hyviä tavoitteita. Tässä on hyvä paikka uudelleenharkita leikkauksia siltä osin kuin ne vaikeuttavat toimenpideohjelman toimeenpanoa. Täydennyskoulutus on avainasemassa kun tavoitellaan jo työssä olevien kouluttamista uuden, tarpeellisen osaamisen osalta.

Yhtä olennaisessa roolissa tietenkin on ammattilaisten peruskoulutuksen sisältöjen varmistaminen.

Miten toimenpideohjelman tavoitteiden toteutumista ja vaikutuksia tulisi seurata?

-

Muut kommentit

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Naisasialiitto Unioni kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston toimenpideohjelmaksi rasismien torjumisesta ja yhdenvertaisuuden edistämisestä.

Unioni pitää ensiarvoisen tärkeänä, että hallitus torjuu rasismia kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla. Tämä vaatii aktiiviseen rasismiin puuttumisen lisäksi laajoja toimenpiteitä muun muassa kasvatuksessa, viestinnässä ja lainsäädännössä. Yksi tärkeä, joskaan ei riittävä, toimenpide on huolehtia kansalaisyhteiskunnan riittävästä resursoinnista tähän tehtävään.

Pidämme hyvänä sitä, että toimenpideohjelmassa isossa roolissa ovat yhteiskunnan eriarvoistavien rakenteiden purkamisen ja aktiiviset ja konkreettiset toimet rasismien torjumiseksi. Pidämme hyvänä myös sitä, että ohjelmassa huomioidaan moniperusteinen syrjintä ja halutaan puuttua siihen.

Kuten toimenpideohjelmassa kuvataan, yhdenvertaisuuden edistämisvelvollisuudet on useimmiten täytetty muodollisesti, mutta tavoitteellisuuteen ja vaikuttavuuteen ei panosteta riittävästi. On hyvä, jos tämän toimenpideohjelman kautta tässä edistytään.

Tällaisen ohjelman toimeenpanon osalta on erityisen tärkeää, että huolehditaan, että myös rasismia kokeneet ja maahanmuuttaneet ovat mukana toimeenpano-ohjelman toimissa ja niiden suunnittelussa.

Aromaa Eekku
Naisasialiitto Unioni ry